

NOTAT

Dato: 22. maj 2024

Til: Regionsrådet

Aktuel orientering om skimmel-svamp

Hermed en ny status om de seneste tiltag i arbejdet med håndtering af skimmelsvamp på Rigshospitalet. Her orienteres om:

- Intensiveret indsats overfor aspergillus flavus
- Scenarier for særligt sårbare patienter
- International rådgivning ift. patientsikkerhed
- Svampefund på semiintensivt børneafsnit
- Information til patienter
- Indsats i øvrige områder med særligt sårbare patienter

Intensiveret indsats overfor aspergillus flavus

Indsatsen for at forhindre svampeinfektioner på Afdeling for Børn og Unge er intensiveret løbende i takt med, at det har vist sig at være mere vanskeligt end forventet at komme helt af med forekomst af skimmelsvamp af typen aspergillus flavus, der er lokaliseret til Rigshospitalet på Blegdamsvej.

Der er i 2024 gennemført ekstra omfattende miljøundersøgelser, der bl.a. har vist forekomst af svampesporer i støv mange steder i afdelingen. Der blev fundet sporer fra aspergillus flavus i 39 ud af 50 undersøgte rum. Der blev også fundet tydelige tegn på utilstrækkelig rengøring. Miljøundersøgelsen viste, at svampeniveauet samlet set er lavere i de undersøgte rum end i luften udenfor, men at sammensætningen af svampearter er anderledes. I opsummeringen peges på, at "det kan ikke udelukkes at samme forhold kan være gældende på samme etage i andre afdelinger eller andre steder på hospitalet."

Umiddelbart efter disse resultater kom frem i en foreløbig rapport, blev rengøringen intensiveret, så der nu gøres rent efter den højest mulige rengøringsstandard, hver gang der kommer en ny patient på stuen. Denne standard bruges også ved operationsstuer, intensivstuer og neonatal-stuer og indebærer,

at der ikke må være støv i lokalet. Der er også sat ind på gange, fællesarealer og kontorer, bl.a. med øget rengøring og ekstra indsats for oprydning.

Derudover er der fulgt op med yderligere målrettede miljøundersøgelser over loftsplader samt under bækken-skyllere, da der blev fundet meget ophobet støv netop disse steder.

Sideløbende er der indhentet rådgivning fra eksterne eksperter i skimmelproblematikker, blandt andet ved møde 6. maj. Eksperterne oplyser bl.a., at netop den skimmelsvamp, som er lokaliseret til Rigshospitalet, er ualmindelig i indeklimaet, den kan sprede sig over meget store arealer, producerer sporer i store mængder som meget let kan spredes i luften, og den kan findes på vidt forskellige overflader, også tørre områder.

Rigshospitalet vurderer på den baggrund, at det er mindre sandsynligt, at det vil lykkes helt at fjerne svampeforekomsten med den hidtidige indsats.

Scenarier for særligt sårbare patienter

Rigshospitalet arbejder på at afdække forskellige scenarier for at foretage behandlingen af kræfttramte børn så sikkert, som muligt frem mod indflytningen i Mary Elizabeths Hospital forventeligt i 2026.

De forskellige scenarier, der er ved at blive afdækket, er fx nye tiltag til inddæmning af svampesporer og mulighed for at flytte patienterne i de faser af deres behandling, hvor deres immunforsvar er mest sårbart – enten internt på afdelingen eller til andre placeringer på Rigshospitalet. Der er mange forhold, der skal undersøges grundigt for at vurdere, hvilken løsning, der er den bedste for patienterne. I den forbindelse er det vigtigt at understrege, at Rigshospitalets samlede behandlingsresultater for børn med kræft ligger blandt de bedste i internationale undersøgelser. Vi må ikke sætte de gode behandlingsresultater over styr, og det derfor er vigtigt at afdække alle fordele og ulemper.

Med de forskellige scenarier afsøger Rigshospitalet, hvordan de kan begrænse patienternes udsættelse for svampesporer og vurdere fordele og ulemper i forhold til at fastholde en generel høj. Fx er patienterne på afdelingen særligt afhængige af hurtig adgang til børneoperationsgang i akut kritiske situationer, mulighed for særlige faciliteter og tilstedeværelse af tilstrækkeligt mange specialister hele døgnet.

Der er bestilt nye miljøundersøgelser af en række afsnit på Rigshospitalet samt det nuværende børnekræftafsnit. Disse resultater skal indgå i vurderingen af de forskellige scenarier, før der kan foretages en endelig beslutning.

Forventningen er, at de første resultater af de nye miljøundersøgelser er klar i uge 25. Der er tale om en faseopdelt proces, hvor de første resultater vil bidrage til at kvalificere, hvilke yderligere miljøundersøgelser, der er nødvendige for at tilvejebringe et konsolideret beslutningsgrundlag.

International rådgivning ift. patientsikkerhed

For at kvalificere vurderingerne omkring de forskellige scenarier for håndtering af den komplekse situation, som Rigshospitalet befinder sig i, har Rigshospitalet bedt om rådgivning fra eksperter fra Karolinska Universitetssjukhuset i Stockholm samt Rikshospitalet – Oslo Universitetssykehus.

Svampefund på semiintensivt børneafsnit

Jf. orientering 3. maj 2024 er der aktuelt lukket fire stuer på Afdeling for Børn og Unges semiintensive afsnit på grund af tegn på fugt og svamp i bygningerne. Dette er sket som følge af en almindelig indmelding af et renoveringsbehov – ikke på grund af infektion hos patienter. Der afventes svar på miljøprøver fra de stuer, som er ved at blive renoveret.

Arbejdet med at renovere afsnittet foregår med afskærmning efter gældende retningslinjer. Dermed er det muligt at fortsætte med behandlingen af patienter i afsnittet, dog vil patienter med svært undertrykt immunforsvar ikke blive indlagt i dette afsnit, før det er færdigrenoveret.

I begyndelsen af renoveringsprocessen måtte to operationer udskydes. Kapaciteten var en medvirkende årsag hertil. Siden er det lykkedes at gennemføre både akutte og planlagte operationer som normalt.

Information til patienter i forlængelse af afgørelse fra Patienterstatningen

Skimmelsvamp findes overalt både inden- og udenfor Rigshospitalet. Det må forventes, at der løbende vil komme nye tilfælde, hvor patienter smittes med aspergillus flavus og andre former for skimmelsvamp. Nogle patienter vil få symptomer på svampeinfektionen, og andre vil ikke.

Regionen har været i dialog med Patienterstatningen i forlængelse af den første afgørelse i en patientsag fra Rigshospitalet om skimmelsvamp. Patienterstatningen oplyser, at de betragter skader som følge af svamp i bygninger som erstatningsberettigede, selv om der ikke er tale om en behandlingsskade.

Rigshospitalet er ved at sende brev til berørte patienter om mulighederne for at søge erstatning via Patienterstatningen. Dette gælder blandt andre patienter, der via forskningsprojekt hos Statens Serum Institut har fået konstateret svampeinfektion med den type aspergillus flavus, der er lokaliseret til Rigshospitalet (og som ikke tidligere er orienteret).

Derudover vil Rigshospitalet kontakte tre patienter, der har fået en infektion med aspergillus flavus i forbindelse med udbruddet på Afdeling for Børn og Unge, selv om de ikke er blevet genotyperet. Dette på baggrund af Patienterstatningens afgørelse.

Der er desuden 15 patienter fra andre afdelinger på Rigshospitalet, som har haft aspergillus flavus i perioden fra 1. januar 2021 til nu. På baggrund af Patienterstatningens afgørelse, har Rigshospitalet bestilt genotypering om disse patienter har haft den aspergillus flavus, som er lokaliseret til Rigshospitalet. Hvis det er tilfældet, vil Rigshospitalet kontakte disse patienter med information om mulighederne for at søge erstatning via Patienterstatningen.

Rigshospitalet og regionen vil følge afgørelserne i de igangværende klagesager ved Patienterstatningen tæt for at kunne give den bedst mulige vejledning til hospitalets patienter.

Rigshospitalet indbyder relevante patientforeninger til dialogmøde for at sikre åbenhed omkring de aktuelle indsatser.

Indsats i øvrige områder med særligt sårbare patienter

Rigshospitalet følger løbende antallet af skimmelsvampsinfektioner, og der er generelt ikke set en stigning i antal eller en ophobning i tilfælde på andre afdelinger de seneste år.

Som et forebyggende tiltag arbejder Rigshospitalet på at afgrænse, hvilke patientgrupper der er særligt sårbare over for skimmelsvampeinfektioner, samt vurdere, hvordan forskellige typer af svampe kan påvirke disse patientgrupper. Formålet er at kvalificere og fokusere indsatsen bedst muligt på tværs af hospitalet.

Der er p.t. gennemført 92 runderingsbesøg, hvor områder med særligt sårbare patienter gennemgås for at afdække synlige behov for småreparationer og renovering. Prioriteringen af disse runderingsbesøg drøftes i Center for Ejendommens ekspertgruppe.

Derudover pågår der fortsat indsatser med henblik på helt at fjerne aspergillus flavus fra bygningerne. Blandt andet ser Center for Ejendomme på muligheder for at afprøve varmebehandling i udvalgte rum, hvor der ikke opholder sig patienter og personale.